

Deccan Education Society's
FERGUSSON COLLEGE (AUTONOMOUS),
PUNE

Syllabus under NEP

for

F. Y. B. A. Marathi (मराठी)

From Academic Year 2024-25

Fergusson College (Autonomous), Pune
Proposed First Year Curriculum as per NEP 2020
Course codes and Titles
Department of Marathi
UG Programme (From Academic Year 2024-25)

F. Y. B. A. Sem -I	Theory / Practical	Paper Code	Paper Title	Credits	Exam type
Discipline Specific Core, DSC	Theory	MRT-1001	नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास कथा आणि कादंबरी	4	CE+ESE
Open Elective-1 (For other faculty)	Theory	MRT-1020	भावगद्य (निवडक ललितगद्य)	2	Only CE

F. Y. B. A. Sem-II	Theory / Practical	Paper Code	Paper Title	Credits	Exam type
Discipline Specific Core, DSC	Theory	MRT - 1051	नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास कविता आणि ललितगद्य	4	CE+ESE
Open Elective-2 (For other faculty)	Theory	MRT - 1070	शिवगीते आणि स्वातंत्र्यसूक्ते (निवडक कविता)	2	Only CE
Skill Enhancement Course, SEC-1	Theory / Practical	MRT - 1090	भाषांतर - 1	2	Only CE

Name of Programme	B.A. Marathi : प्रथम वर्ष: सत्र १	
Title of the Course	मराठी विशेषस्तर १ : नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास : कथा आणि कादंबरी सहा कथाकार – संपादक भालचंद्र फडके (कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे) जैत रे जैत - गो. नी. दांडेकर (मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई)	
Course Code	MRT - 1001	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	साहित्य आणि वाङ्मयप्रकार या संकल्पना समजून घेणे.	1
CO2	कथा आणि कादंबरी या वाङ्मयप्रकाराच्या वैशिष्ट्यांचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे.	3
CO3	'सहा कथाकार' आणि 'जैत रे जैत' या पुस्तकांतील कथानकाचे व्यवस्थित वाचन करता येणे आणि त्याचे नेमके आकलन करता येणे.	3
CO4	'सहा कथाकार' आणि 'जैत रे जैत' मधील कथांचे / कथानकाचे (विषय, व्यक्तिचित्रण, वर्णनशैली इ.) वर्गीकरण आणि विश्लेषण करता येणे.	4
CO5	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कथासंग्रहातील आणि कादंबरीतील व्यक्ती आणि मानवी प्रवृत्ती यांतील साम्यभेद ओळखता येणे.	5
CO6	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कथासंग्रहातील आणि कादंबरीतील आशय, आविष्कार अशा विविध तत्वांच्या आधारे मूल्यमापन करता येणे.	5

घटक	तपशील	तासिका
१	वाङ्मयप्रकार – संकल्पना, सिद्धान्त, आणि स्वरूप	१५
२	मराठीतील कथा आणि कादंबरी यांची परंपरा	१५
३.	सहा कथाकार (भालचंद्र फडके) – ५ कथाकारांच्या प्रत्येकी २ कथांचा अभ्यास	१५
४.	जैत रे जैत या कादंबरीचा अभ्यास	१५

संदर्भग्रंथ –

१. सहा कथाकार – संपादक भालचंद्र फडके, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
२. जैत रे जैत - गो. नी. दांडेकर, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
३. कथा : संकल्पना आणि समीक्षा, सुधा जोशी, मौज प्रकाशन, मुंबई
४. मराठी कथा : उद्गम आणि विकास, उषा हस्तक, व्हीनस प्रकाशन, पुणे
५. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
६. वाङ्मयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
७. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
८. धार आणि काठ, नरहर कुरुंदकर, देशमुख आणि कंपनी, पुणे
९. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, संपा., वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
१०. मराठी वाङ्मयकोश, संपा. विजया राजाध्याय, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई
११. आशक मस्त फकीर, वीणा देव, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
१२. स्मरणे गोनीदांची, वीणा देव, मृण्मयी प्रकाशन, पुणे

Name of Programme	B.A. Marathi : सत्र १ : प्रथम वर्ष कला	
Title of Course	(General / Open Elective) : भावगद्य (निवडक १० ललितलेख)	
Course Code	MRT - 1020	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	मराठी साहित्य आणि त्याचे विविध प्रकार ही संकल्पना समजावून घेणे.	1
CO2	ललितगद्य या साहित्य प्रकाराची संकल्पना समजून घेणे.	2
CO3	निवडक ललितगद्यांचा आस्वाद घेणे.	3
CO4	ललितगद्यातील आशयाचा अभ्यास करणे	4
CO5	ललितगद्यातील आविष्काराचा आणि भाषेचा अभ्यास करणे	5
CO6	एखाद्या विषयावरच्या ललितगद्याचे लेखन करता येणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	ललितगद्य – संकल्पना आणि स्वरूप	६
२	ललितगद्यांचे वाचन आणि आस्वाद	८
३.	ललितगद्यांचे वर्गीकरण	८
४.	ललितलेखाचे लेखन - प्रत्यक्ष उपयोजन	८

MRT - 1020 : भावगद्य (निवडक ललितगद्य) (GE / OE)

भाषा आणि अन्य क्षेत्रे

१	जीव घाबरा करणारी भाषा	मॅक्सिन बर्नसन	६	आतले आणि बाहेरचे	गो.वि.करंदीकर
२	भयंकर सुंदर मराठी भाषा	द.दि.पुंडे	७	अर्थात	अच्युत गोडबोले
३	बेलभाषा	सुमन बेलवलकर	८	अरण्यवाचन	मारुती चितमपल्ली
४	भाषावेध	विद्युल्लेखा अकलूजकर	९	अष्टमीचे चांदणे (फर्ग्युसनच्या टेकडीवरून)	इंदिरा संत
५	भाषाभिवृद्धीची सामाजिक दृष्टी	श्री.म.माटे	१०	किमया	माधव आचवल

संदर्भग्रंथ –

१. लघुनिबंध ते मुक्तगद्य, संपा. वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
२. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
३. वाङ्मयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
४. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
५. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, संपा., वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
६. मराठी वाङ्मयकोश, संपा. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई

Name of Programme	B.A. Marathi : प्रथम वर्ष: सत्र २	
Title of the Course	मराठी विशेषस्तर १ : नेमलेल्या साहित्यकृतींचा अभ्यास : कविता आणि ललितगद्य संपादित काव्यसंग्रह ; लघुनिबंध ते मुक्तगद्य (संपा. वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई)	
Course Code	MRT - 1051	
Number of Credits	4	
	Description	Cognitive level (Bloom's Level) (Level1/2/3/4/5/6)
CO1	कविता आणि ललितगद्य या वाङ्मयप्रकाराची संकल्पना समजून घेणे.	1
CO2	कविता आणि ललितगद्य यांमार्गे असणाऱ्या भावनांची अभिव्यक्ती या घटकाचे सोदाहरण स्पष्टीकरण करता येणे.	3
CO3	कवितासंग्रहातील सर्व कवितांचे आणि ललितगद्य वेच्यांचे व्यवस्थित वाचन करून त्यातील गुणव्यंजक शब्द, प्रतिमांचा अर्थ लावता येणे.	3
CO4	नेमलेल्या कवितांचे आणि ललितगद्य वेच्यांचे वर्गीकरण, विश्लेषण करता येणे.	4
CO5	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कविता आणि ललितगद्य वेच्यांमधील वर्ण्यविषय आणि मानवी प्रवृत्ती यांच्यातील नाते ओळखता येणे.	5
CO6	अभ्यासक्रमाला असलेल्या कविता आणि ललितगद्य वेच्यांचे आशय, आविष्कार यांच्या आधारे मूल्यमापन करता येणे.	5

घटक	तपशील	तासिका
१	कविता आणि ललितगद्य वाङ्मयप्रकार – संकल्पना, सिद्धान्त, आणि स्वरूप	१५
२	मराठीतील कविता आणि ललितगद्य यांची परंपरा	१५
३.	नेमलेल्या २० कवितांचा अभ्यास	१५
४.	नेमलेल्या १० ललितगद्यांचा अभ्यास	१५

क्र.	कवितेचे नाव	कवीचे नाव
१	नवा शिपाई	केशवसुत
२	झपुझा	केशवसुत
३	आम्ही कोण?	केशवसुत
४	औदुंबर	बालकवी
५	श्रावणमास	बालकवी
६	फुलराणी	बालकवी
७	उदासीनता	बालकवी
८	पिपांत मेले	बा.सी.मर्ढेकर
९	भंगू दे कठीण्य माझे	बा.सी.मर्ढेकर
१०	धुक्यात आलीस भल्या पहाटे	बा.सी.मर्ढेकर
११	अजुनी येतो वास फुलांना	बा.सी.मर्ढेकर
१२	आले मी	इंदिरा संत
१३	मध्यमवर्गी गागी	इंदिरा संत

क्र.	कवितेचे नाव	कवीचे नाव
१४	गगन सदन तेजोमय	वसंत बापट
१५	बाभूळ	वसंत बापट
१६	आली कोकणगाडी	वसंत बापट
१७	चार शब्द	नारायण सुर्वे
१८	विज्ञता विज्ञता स्वतःला	नारायण सुर्वे
१९	माझी आई	नारायण सुर्वे
२०	कठीण होत आहे	नारायण सुर्वे
२१	बाई मी धरण वांधते	दया पवार
२२	टेरिलीन शर्टतला मी	दया पवार
२३	कोंडवाडा	दया पवार
२४	काट्याकुट्याचा तुडवीत रस्ता	इंद्रजित भालेराव
२५	सांगा माझ्या बापाने	इंद्रजित भालेराव
२६	माझ्या कवितेची चव	इंद्रजित भालेराव

ललितगद्य

१	अनादरो भवति	वि.द.घाटे
२	भ्रमंती	इरावती कर्वे
३	जोगवा	दुर्गा भागवत
४	शिरावर भार ढगांचा	विंदा करंदीकर
५	भ्रांत	श्रीनिवास विनायक कुलकर्णी

६	कारवार : सृष्टीचा अलंकार	रवींद्र पिंगे
७	झोपाळा	मधु मंगेश कर्णिक
८	शून्य मनाच्या घुमटात	मंगेश पाडगावकर
९	रूप पाहता लोचनी : वास्तू	माधव आचवल
१०	मनातलं आभाळ	अरुणा ढेरे

संदर्भग्रंथ -

१. लघुनिबंध ते मुक्तगद्य, संपा. वि. शं. चौघुले, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
२. साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
३. वाङ्मयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
४. प्रदक्षिणा, खंड १ आणि २, कॉन्टिनेन्टल प्रकाशन, पुणे
५. वाङ्मयीन संज्ञा संकल्पना कोश, संपा., वसंत आबाजी डहाके, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
६. मराठी वाङ्मयकोश, संपा. विजया राजाध्यक्ष, महाराष्ट्र राज्य साहित्य आणि संस्कृती मंडळ, मुंबई

Name of Programme	B.A. Marathi : सत्र २ : प्रथम वर्ष कला	
Title of Course	गीतकाव्य (General / Open Elective) : शिवगीते आणि स्वातंत्र्यसूक्ते	
Course Code	MRT - 1070	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	मराठी साहित्य आणि त्याचे विविध प्रकार ही संकल्पना समजावून घेणे.	1
CO2	कविता या साहित्य प्रकाराची संकल्पना समजून घेणे.	2
CO3	निवडक कवितांचा आस्वाद घेणे.	3
CO4	कवितांच्या आशयाचा अभ्यास करणे	4
CO5	कवितांच्या आविष्काराचा आणि भाषेचा अभ्यास करणे	5
CO6	एखाद्या विषयावर कवितालेखन करता येणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	कविता – संकल्पना आणि स्वरूप	६
२	कवितांचा आस्वाद	८
३.	कवितांचे गीतरूपांतर आणि वर्गीकरण	८
४.	काव्यलेखन - प्रत्यक्ष उपयोजन	८

MRT - 1070 : गीतकाव्य (GE / OE)

शिवगीते आणि स्वातंत्र्यसूक्ते

१	जयदेव जयदेव शिवराया	वि.दा.सावरकर	९	जयोस्तुते	वि.दा.सावरकर
२	हे हिंदुनृसिंहा प्रभो शिवाजी	वि.दा.सावरकर	१०	सागरा प्राण तळमळला	वि.दा.सावरकर
३	वेडात मराठे वीर	कुसुमाग्रज	११	वेदमंत्राहून आम्हां	ग.दि.माडगूळकर
४	सरणार कधी रण	कुसुमाग्रज	१२	उठा राष्ट्रवीर हो	ग.दि.माडगूळकर
५	गुणी बाळ असा	गोविंदाग्रज	१३	हे राष्ट्र देवतांचे	ग.दि.माडगूळकर
६	शतकांच्या यज्ञातून	शंकर वैद्य	१४	आनंदकंद ऐसा	आनंदराव टेकाडे
७	निश्चयाचा महामेरू	समर्थ रामदास	१५	जय जय महाराष्ट्र माझा	राजा बढे
८	आनंदवनभुवनी	समर्थ रामदास	१६	मराठी पाऊल पडते पुढे	शांता शेळके

संदर्भग्रंथ –

- राजा शिवछत्रपती, बाबासाहेब पुरंदरे, पुरंदरे प्रकाशन, पुणे
- साहित्य : अध्यापन आणि प्रकार, वा.ल.कुलकर्णी गौरवग्रंथ, पॉप्युलर प्रकाशन, मुंबई
- वाडमयाचे अध्यापन, संपा. द.दि.पुंडे, वा.पु.गिंडे, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई

Name of Programme	B.A. Marathi : सत्र १ : प्रथम वर्ष कला	
Title of Course	भाषांतर – १ (Skill Enhancement Course)	
Course Code	MRT - 1090	
Number of Credits	2	
	Description	Cognitive Level (Bloom's Level) (Level 1/2/3/4/5/6)
CO1	भाषांतर ही संकल्पना समजावून घेणे.	1
CO2	भाषांतराचे विविध प्रकार समजावून घेणे.	2
CO3	भाषांतराची संगणकीय साधने अभ्यासणे.	3
CO4	मराठी आणि इंग्रजी या 2 भाषांचा तौलनिक अभ्यास करणे	4
CO5	मराठी आणि इंग्रजी या 2 भाषांची वैशिष्ट्ये अभ्यासणे.	5
CO6	मराठी आणि इंग्रजी भाषांतराचे उपयोजन करणे.	6

घटक	तपशील	तासिका
१	भाषांतर : संकल्पना, स्वरूप आणि प्रकार	६
२	भाषांतराचे विविध प्रकार	८
३.	मराठी आणि इंग्रजी भाषांचा तौलनिक अभ्यास	८
४.	मराठी आणि इंग्रजी भाषांतून भाषांतराचे उपयोजन – लेख, कविता, कथा इत्यादी	८

संदर्भग्रंथ -

१. भाषांतरमीमांसा, संपादक कल्याण काळे, अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन, पुणे
२. अनुवादमीमांसा, संपा. केशव तुपे, कैलास पब्लिकेशन, औरंगाबाद
३. भाषांतर, विलास सारंग, मॅजेस्टीक प्रकाशन, मुंबई
४. वाक्यकोश, भाग १,२,३, वा.के.लेले, राजहंस प्रकाशन, पुणे
५. प्रामाणिकही आणि सुंदरही, करूणा गोखले, राजहंस प्रकाशन, पुणे